

Uzasadnienie

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030 roku (zwana dalej Strategią) to kluczowy dokument programowania rozwoju lokalnego, stanowiący zapis wizji (czyli stanu docelowego rozwoju) wraz z etapami jej realizacji (czyli celami). Zgodnie z przyjętą i wdrożoną w roku 2020 nowelizacją ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju niniejsza Strategia oprócz odniesienia do sfery społeczno-gospodarczej zawiera także wyraźne wskazówki dla prowadzenia polityki przestrzennej oraz terytorialne aspekty sformułowanych celów. Przygotowana i przedłożona do konsultacji Strategia pełni dwie główne funkcje:

- o zarządczą (administracyjną) – jest to wewnętrzna funkcja Strategii jako dokumentu, w oparciu o który jest realizowana polityka rozwoju i podejmowane są kluczowe (strategiczne) decyzje w gminie;
- o informacyjno-edukacyjną (bardziej zewnętrzną), w tym ujęciu Strategia traktowana jest jako produkt informacyjny i promocyjny. Stanowi informację o aspiracjach rozwojowych gminy i jej zamierzeniach. Skierowana jest do interesariuszy bliższych i dalszych (np. do mieszkańców oraz inwestorów). Bardzo ważna jest także funkcja edukacyjna. Strategia pełni ją już na etapie opracowywania, dając interesariuszom możliwość wglądu w proces kształtowania polityki lokalnej.

W niniejszym dokumencie przyjęto, że Strategia w warstwie celów i kierunków działań oraz sposobie realizacji nie ogranicza się tylko do zadań własnych gminy. Założono, że celem Strategii jest także umożliwianie i/lub inicjowanie współpracy różnych grup interesariuszy, na rzecz rozwoju lokalnego. W tego powodu w Strategii zapisano także cele i kierunki działań wymagające współpracy i partnerstw (zarówno formalnych jak i nieformalnych).

Strategia przygotowana została w zgodzie z wymogami metodologicznymi dla lokalnych dokumentów strategicznych oraz zaleceniami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowanymi w lutym 2021 r. w *Poradniku Praktycznym. Strategia Rozwoju Gminy* (dalej Poradnik). Ponadto ponieważ podczas opracowywania Strategii trwały intensywne prace nad reformą systemu planowania przestrzennego w Polsce, to przedkładany do uchwalenia dokument obejmuje także zmiany wynikające z Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023. 16.88). Zgodnie z wprowadzonymi zmianami do ustawy o samorządzie gminnym art. 10.e ust.1 otrzymał brzmienie: „gmina opracowuje strategię rozwoju gminy” – tym samym po raz pierwszy strategia została dokumentem obligatoryjnym na poziomie gminy. Czas na opracowanie strategii dla gmin, które takiego dokumentu nie posiadają upływa z dniem 1 stycznia 2026 r. Przedkładany do uchwalenia dokument spełnia wszystkie

wymogi stawiane nowym strategiom, zarówno w warstwie formalnej, sposobów pracy nad dokumentem, jak i systemu konsultowania i opiniowania.

Prace nad Strategią prowadzone były z wykorzystaniem następujących szczegółowych metod:

- o analiz materiałów źródłowych (szczególnie *desk* i *web research*), w tym dokumentów lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich;
- o analiz materiałów przekazanych wykonawcom przez Zamawiającego;
- o analiz danych statystycznych, szczególnie dostępnych w Banku Danych Lokalnych;
- o pracy warsztatowej prowadzonej z wykorzystaniem dyskusji z elementami burzy mózgów;
- o pracy ekspertów w zakresie rozwoju lokalnego.

Zgodnie z zapisami Poradnika, w opracowaniu Strategii rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria przyjęto metodę ekspercką z elementami partycypacji (szczególnie na etapie formułowania wizji, celów oraz zasad wdrażania Strategii). Proces diagnostyczny (opracowanie Diagnozy rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Góra Kalwaria) został przeprowadzony jako poprzedzający dla opracowania Strategii w roku 2021. Niniejsza Strategia zawiera jedynie wnioski z diagnozy oraz problemy zidentyfikowane w diagnozie i pracy warsztatowej z interesariuszami.

Dnia 27 kwietnia 2022 roku Rada Miejska Góry Kalwarii podjęła uchwałę Nr LXXI/633/2022, w której określiła szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii, w tym tryb konsultacji. Procedura opracowania strategii, jak również konsultacje społeczne dotyczące projektu strategii, zostały przeprowadzone zgodnie z ustawą oraz podjętą uchwałą rady miejskiej w trybie umożliwiającym partycypację społeczną.

Włączenie interesariuszy w proces prac nad Strategią odbywało się poprzez warsztaty, które odbyły się 19 października 2022 r., w dwóch turach w godzinach pracy tj. od 11.00 do 14.30 oraz w godzinach popołudniowych od 16.00 do 19.00 – uczestnikami warsztatów byli liderzy lokalni zarówno formalni jak i nieformalni. Pracowano nad założeniami wizji, celów i kierunków działań.

Przygotowany projekt Strategii został podany konsultacjom społecznym zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/265/2016 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 22 czerwca 2016 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy Góra Kalwaria. Projekt *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030* w wersji elektronicznej był udostępniony na stronie internetowej w specjalnie dedykowanej zakładce <https://bip.gorakalwaria.pl/wiadomosci/dzial/6079>. Do projektu Strategii został opracowany i udostępniony na stronie internetowej wzór formularza, za pomocą którego można było składać uwagi. Swoje uwagi/sugestie/komentarze interesariusze mogli przesyłać na adres strategia@gorakalwaria.pl lub wypełniony i wydrukowany formularz

dostarczyć do Kancelarii Urzędu Miasta i Gminy, ul. 3 Maja 10, 05-530 Góra Kalwaria. Konsultacje trwały od 2 grudnia 2022 r. do 5 stycznia 2023 r., w ich trakcie 20 grudnia o godz. 18.00 w ratuszu (w sali ślubów) odbyło się otwarte spotkanie dla wszystkich zainteresowanych udziałem w dyskusji na temat projektu Strategii. Wzięło w nim udział 14 osób. Termin spotkania została ogłoszony wraz z rozpoczęciem konsultacji.

Sprawozdanie z konsultacji społecznych projektu *Strategii rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030 roku* zostało przygotowane i udostępnione w zakładce strony internetowej dedykowanej pracom nad Strategią w dniu 2 lutego 2023 r. zestawiono w nim wszystkie uwagi jakie wpłynęły do Strategii – warto zaznaczyć, część z nich wpływała jako luźne opinie przekazane drogą e-mail, nie wykorzystujące formularza, ale do wszystkich się odniesiono, informując co z nich i w jaki sposób zostało uwzględnione w dokumencie. W ten sposób podsumowano także przebieg dyskusji otwartej, jaka odbyła się w czasie konsultacji społecznych.

Ponadto zgodnie z zapisami z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.2021.1057), *projekt strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.*

Biorąc pod uwagę powyższe po zakończeniu konsultacji z mieszkańcami, partnerami społecznymi i gospodarczymi w gminie, skierowano dokument do konsultacji z gminami ościennymi i dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Z Wód Polskich uzyskano pismo (znak pisma: SG.061.9.2023.PW) z sugestiami uzupełnień/ uszczegółowienia zapisów dotyczących JCW oraz Zbiorników Wód Podziemnych – wszystkie sugerowane dodatkowe treści wprowadzono do Strategii.

Z gmin ościennych uwagi/sugestie przesłało Piaseczno i Karczew. Piaseczno zgłosiło sugestie doprecyzowania zapisów dotyczących terenów otwartych i korytarzy ekologicznych w taki sposób, żeby były spójne z zapisami dokumentów obowiązujących także w ich gminie oraz dodania do wskaźników monitorowania dotyczących ładu przestrzennego – wszystkie propozycje dodania treści zostały uwzględnione w Strategii. Z Gminy Karczew przyszło pismo iż uwag/sugestii do projektu nie wnoszą.

Projekt strategii gminnej poddawany jest ponadto opiniowaniu przez zarząd województwa – zgodnie z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju strategia gminy musi być spójna w zakresie polityki przestrzennej ze Strategią rozwoju województwa - taką pozytywną opinię wydał Zarząd Województwa Mazowieckiego w piśmie znak WAW-OU.401.14.2023. TS.3.

Ponadto projekt Strategii jako dokument, którego ustalenia mogą potencjalnie wpływać na środowisko musi mieć opracowaną strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko lub posiadać opinie o możliwości odstąpienia od strategicznej ooś. Na podstawie art. 48 ust. 1 z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) skierowane zostały pisma wraz z uzasadnieniem, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Mazowieckiego Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego, o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *Strategii rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030 roku*. W obu przypadkach uzyskano zgodę na odstąpienie od strategicznej ooś - z SANEPID pismo znak ZS.7040.168.2024. a z RDOŚ pismo znak WOOŚ-III.410.890.2023.JDR.

Tym samym wszystkie administracyjne i formalne procedury zostały dopełnione, żeby przedłożyć *Strategię rozwoju Miasta i Gminy Góra Kalwaria do 2030 roku*, do uchwalenia przez Radę Miejską Góry Kalwarii.